

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr.26/1-76-10022

Chișinău

20 septembrie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.23 alin.(2) lit.c) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, se prezintă spre examinare *proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)* aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.690 din 20 septembrie 2023.

Menționăm că proiectul este important în contextul ridicării nivelului de aliniere a legislației Republicii Moldova la *acquis-ul Uniunii Europene*.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Finanțelor.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română - 22 file și în limba rusă – 24 file);
3. Notă informativă - 4 file;
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor – 37 file;
5. Tabel comparativ – 77 file;
6. Tabel de concordanță – 195 file;
7. Declarație de compatibilitate – 8 file;
8. Expertiza anticorupție – 5 file;
9. Expertiza juridică – 3 file;
10. Avize – 28 file.

Secretar general adjunct al Guvernului **Roman CAZAN**

Ex Domnița Hangamu
domnita.hangamu@gov.md
Tel: 069333640

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
[cancelaria@gov.md](mailto:cANCELARIA@gov.md)

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI		REPUBLICII MOLDOVA
D.D.P. Nr.	310	2023
„21”	09	2023
Ora		

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 690

din 20 septembrie 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor
privind infrastructurile pieței financiare)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare).

Prim-ministrul

DORIN RECEAN

Contrasemnează: 2

Ministrul finanțelor

Veronica Sireteanu

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2:

- după noțiunea „*Abatere gravă*” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„*Administrator al unei infrastructuri a pieței financiare* – persoană juridică care stabilește regulile de funcționare a unei infrastructuri a pieței financiare și este responsabil de operarea infrastructurii.”;

- după noțiunea „*Asistență de lichiditate în situații de urgență*” se introduc două noțiuni cu următorul cuprins:

„*Aranjament de plată* – set de funcționalități operaționale care sprijină consumatorii de servicii de plată în utilizarea instrumentelor de plată electronică, și includ: inițierea de transferuri de fonduri și stocarea sau înregistrarea credențialelor sau informațiilor referitoare la deținătorul instrumentului de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria aranjamentelor de plată sunt incluse portofelele electronice.

„*Autoritate de guvernanță* – persoană juridică care stabilește regulile de funcționare a unei scheme sau aranjament de plată.”;

- după noțiunea „*Creanță*” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„*Emitent de instrumente de plată* – prestator de servicii de plată care emite și pune la dispoziția deținătorului un instrument de plată electronică, în baza unui contract încheiat cu deținătorul.”;

- la noțiunea „*Infrastructură a pieței financiare*”, cuvântul „operatorul” se substituie cu cuvântul „administratorul”;

- după noțiunea „*Infrastructură a pieței financiare*” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

, „Monitorizare – în sensul Capitolului VI¹, reprezintă o funcție a băncii centrale prin care se urmărește promovarea funcționării sigure și eficiente a infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată, precum și evitarea riscului sistemic.”;

- după noțiunea „Ordonanță” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„Schemă de plată – set de reguli formale, standardizate și comune care permit transferul de fonduri prin intermediul unui instrument de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria schemelor de plată sunt incluse schemele de plăti cu cardul, schemele de remiteri de bani și schemele de plată cu instrumente de plată.”.

2. Articolul 5:

la alineatul (1) litera f) va avea următorul cuprins:

„f) constituie, reglementează, licențiază, autorizează, administrează, monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată, în scopul promovării funcționării sigure și eficiente ale acestora și pentru a evita riscul sistemic.”.

3. Denumirea Capitolului VI¹ va avea următorul cuprins:

**„INFRASTRUCTURILE PIETEI FINANCIARE, SCHEMELE,
ARANJAMENTELE ȘI INSTRUMENTELE DE PLATĂ”.**

4. Articolul 49¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 49¹.** Reglementarea, licențierea, autorizarea și monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată care funcționează în Republica Moldova

(1) Banca Națională reglementează, licențiază, autorizează și monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată, a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea finanțieră, pentru implementarea politiciei monetare și promovarea încrederei publicului în efectuarea plășilor fără numerar.

(2) Activitatea de monitorizare constă în:

a) obținerea de informații, inclusiv prin efectuarea controalelor, cu privire la arhitectura și funcționarea infrastructurilor pieței financiare prezente sau planificate, emiterea, acceptarea și utilizarea instrumentelor de plată și a monedei electronice;

b) evaluarea informațiilor obținute;

c) inducerea de schimbări ori dispunerea unor măsuri de remediere și sanctiuni.

(3) În scopul reglementării, licențierii, autorizării și monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată în Republica Moldova, Banca Națională are dreptul:

- a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată;
- b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere și autorizare a administratorilor infrastructurilor pieței financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, precum și cerințele față de activitatea acestora în vederea punerii în aplicare a art. 49⁴ alin. (8) și art. 49⁵ alin. (8);
- c) să adopte acte normative care stabilesc cerințe față de emitenții instrumentelor de plată în legătură cu emiterea și gestiunea acestor instrumente;
- d) să solicite și să primească informații și rapoarte de la administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, participanții la acestea;
- e) să efectueze controlul asupra activității administratorilor infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, participanților la acestea;
- f) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată și participanții la oricare dintre acestea.”.

5. La Articolul 49² cuvântul „instituie” se substituie cu cuvântul „constituie”, iar după cuvintele „reglementează activitatea” se introduce textul „,monitorizează”.

6. Legea se completează cu articolele 49⁴ și 49⁵ cu următorul cuprins:

„Articolul 49⁴. Licențierea administratorilor infrastructurilor pieței financiare

(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o infrastructură a pieței financiare pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de licențiere, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile administratorilor infrastructurilor pieței financiare, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(2) Condițiile de licențiere se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:

a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de administratorul infrastructurii pieței financiare și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;

b) cerințe generale privind guvernanța administratorului infrastructurii pieței financiare;

c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor;

d) cerințe pentru gestionarea riscurilor financiare (riscul de lichiditate, riscul de credit, riscul general de afacere, riscul de garantare, riscul privind marjele, riscul de decontare finală, riscul privind decontarea fondurilor, riscul privind

livrarea fizică a instrumentelor financiare, riscul privind gestionarea instrumentelor financiare, riscul privind segregarea și portabilitatea, riscul de custodie și de investiție);

e) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;

f) cerințe privind criteriile de acces și participare, inclusiv participarea pe niveluri;

g) cerințe aplicabile conexiunilor între infrastructurile pieței financiare;

h) cerințe privind eficiența și eficacitatea activității infrastructurii pieței financiare;

i) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisioanelor infrastructurii pieței financiare;

j) cerințe privind situațiile de neîndeplinire a obligațiilor de către participanții la infrastructura pieței financiare.

(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.

(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.

(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de licențiere, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii licenței de operare a infrastructurii pieței financiare.

(7) Banca Națională emite licență numai dacă este pe deplin convinsă de faptul că administrarea infrastructurii pieței financiare este sigură, completă, eficace, stabilă în timp, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra funcționării sigure și eficiente a infrastructurii în cauză, asupra participanților la infrastructură și asupra sistemelor cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.

(8) Administratorii infrastructurilor pieței financiare trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de valabilitate a licenței.

Articolul 49⁵. Autorizarea autorităților de guvernanță a schemelor sau aranjamentelor de plată

(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o schemă sau aranjament de plată pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de autorizare, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile autorităților de guvernanță a schemelor/aranjamentelor de plată, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(2) Condițiile de autorizare se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:

- a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de autoritatea de guvernanță a schemei/aranjamentului de plată și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;
- b) cerințe generale privind guvernanța autorităților de guvernanță a schemelor/aranjamentelor de plată;
- c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinsătoare a risurilor asociate schemelor sau aranjamentelor de plată;
- d) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;
- e) cerințe privind criteriile de acces și participare;
- f) cerințe privind eficiența și eficacitatea schemei sau aranjamentului de plată;
- g) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisioanelor stabilite în aplicarea schemei sau aranjamentului de plată.

(3) În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii de autorizare, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.

(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.

(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de autorizare, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind autorizarea sau refuzul emiterii autorizării de operare a schemei sau aranjamentului de plată.

(7) Banca Națională emite autorizarea numai dacă este pe deplin convinsă de faptul că administrarea schemei sau aranjamentului de plată este sigură, eficace, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra participanților la schema sau aranjamentul de plată, asupra funcționării sigure și

eficiente a sistemelor de plăti, instrumentelor de plată, cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.

(8) Autoritatea de guvernanță a schemei sau aranjamentului de plată trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de activitate.”.

7. Articolul 75:

alineatul (1) se completează cu literele c¹) și d¹) cu următorul cuprins:

„c¹) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii conform la art. 49¹ alin.

(3) lit. f) în mărime de la 10000 lei pînă la 600000 lei;

d¹) suspendarea sau excluderea unui participant de la una sau mai multe infrastructuri a pieței financiare, scheme sau aranjamente de plată;”.

8. Articolul 75¹:

la alineatul (1), textul „la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren)” se substituie cu textul „la sediile entităților supravegheate și/sau monitorizate (control pe teren) de către Banca Națională”.

Art. II. – Articolul 4 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS) se completează cu alin (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Comisia Națională, reglementează activitatea și supraveghează Depozitarul central unic al valorilor mobiliare în conformitate cu Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.”.

Art. III. – Articolul 16 alineatul (2) litera c) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, se completează cu textul:

„Depozitarul Central unic al valorilor mobiliare ține evidența acestor valori mobiliare la nivelul cel mai înalt, într-un cont omnibus deschis pe numele Ministerului Finanțelor.”

Art. IV. – Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 14:

alineatul (2) punctul 2) va avea următorul cuprins:

„,2) date de identificare ale persoanei juridice, conform actelor normative ale Băncii Naționale;”.

2. Articolul 26:

alineatul (2) se completează cu textul „ și/sau se depun (se înregistrează) în conturi deschise de societate de plată la Banca Națională”.

3. Articolul 28 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Societatea de plată are dreptul de a externaliza funcții operaționale semnificative după obținerea aprobării prealabile a Băncii Naționale conform cerințelor stabilite de actele normative emise de aceasta.”.

4. Articolul 30 se completează cu alineatele (1¹), (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(1¹) Societatea de plată efectuează, anual și la cererea Băncii Naționale, auditul extern al activităților/operațiunilor externalizate, prin intermediul unei entități de audit, aprobate de Banca Națională, conform cerințelor stabilite în actele normative ale Băncii Naționale.”

„(5) Societatea de plată este obligată să încheie un contract cu o entitate de audit aprobată de Banca Națională. Criteriile care urmează a fi întrunite de entitatea de audit, modul de aprobare și de retragere a aprobării entității de audit sunt prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) Banca Națională poate retrage aprobarea acordată entității de audit în situația în care aceasta nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de prezenta lege sau nu respectă cerințele de conduită etică și profesională specifice.”.

5. Articolul 99:

alineatul (2) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) limitarea unor sau a tuturor funcțiilor externalizate, inclusiv rezoluțiunea contractului de externalizare;”;

alineatul (3) litera b) va avea următorul cuprins:

„b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzi de la societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de până la 10% din capitalul reglementat necesar a fi menținut în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) sau art. 83 alin. (1)”;

alineatul (3) se completează cu lit. b³) cu următorul cuprins:

„b³) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzi de la bancă în conformitate cu prevederile art. 141 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor”.

Art. V. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4, alin. (2) se completează cu textul „ și la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.”

2. Articolul 141 alineatul (4) se abrogă.

Art. VI. – Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăti și de decontare a instrumentelor financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 653), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3:

alin. (1) pct. 7) se completează cu o literă, cu următorul cuprins: „e) o societate de plată sau o societate emitentă de monedă electronică, astfel cum este definită în Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;”;

alin. (1) pct. 16) va avea următorul cuprins:

„16) *risc systemic* – riscul ca neîndeplinirea obligațiilor ce revin unui participant sau administratorului sistemului din participarea la un sistem să determine alți participanți și/sau administratorul sistemului să nu își poată îndeplini obligațiile atunci când acestea devin scadente, generând eventuale efecte de contagiune care ar amenința stabilitatea sau încrederea în sistemul finanțier;”;

la alineatul (3) după cuvintele „administrează sisteme” se exclud cuvintele „de plăti și”.

Art. VII. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343-346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După preambul și clauza de adoptare, se completează cu textul:

„Prezenta Lege transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 257/1 din 28 august 2014.”

2. Pe tot parcursul Legii, textul „Legea nr. 183 din 22 iulie 2016”, „Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997”, „Legea nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006”, „Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995”, „Legea nr. 171 din 11 iulie 2012”, „Legea nr. 184 din 22 iulie 2016”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Legea nr. 183/2016”, „Legea nr. 1134/1997”, „Legea nr. 419/2006”, „Legea nr.

548/1995”, „Legea nr. 171/2012”, „Legea nr. 184/2016”, la forma gramaticală corespunzătoare.

3. Articolul 1:

la alineatul (1), după cuvintele „desfășurare a activității” se completează cu textul „monitorizare”.

4. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Articolul 2. Noțiuni principale

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

activitate de importanță materială – activitate a cărei întrerupere parțială sau totală ar afecta în mod semnificativ capacitatea Depozitarului central de a se conforma permanent cu cerințele stabilite de legislație;

autoritate de supraveghere – Banca Națională a Moldovei sau Comisia Națională a Pieței Financiare, conform ariei de competențe stabilite de prezenta lege;

cont de valori mobiliare – cont la care valorile mobiliare pot fi creditate și debitate;

codul CFI – cod care descrie caracteristicile unui instrument finanțier în momentul emiterii acestuia (*Classification of Financial Instruments*) și care rămâne neschimbăt de-a lungul ciclului de viață al respectivului instrument finanțier. Alocarea codurilor CFI se realizează conform standardului ISO 10962 de către Depozitarul central conform reglementărilor sale interne;

codul ISIN – numărul internațional de identificare a valorilor mobiliare (*International Securities Identification Number*), alocat în conformitate cu standardul internațional ISO 6166, care identifică în mod unic o anumită emisiune de valori mobiliare;

conexiune între depozitari centrali – înseamnă un acord între depozitari centrali prin care un depozitar central devine participant la sistemul de decontare a instrumentelor finanțiere al unui alt depozitar central pentru a facilita transferul de instrumente finanțiere de la participanții acestui din urmă depozitar central către participanții primului depozitar central sau un acord prin care un depozitar central obține acces la un alt depozitar central în mod indirect cu ajutorul unui intermediar. Conexiunile între depozitari centrali includ conexiuni standard, conexiuni personalizate, conexiuni indirecte și conexiuni interoperabile;

conexiune standard – înseamnă o conexiune între depozitari centrali prin care un depozitar central devine participant la sistemul de decontare a instrumentelor finanțiere al unui alt depozitar central, pe baza acelorași termeni și condiții care se aplică oricărui alt participant la sistemul de decontare a instrumentelor finanțiere gestionat de către acesta din urmă;

conexiune personalizată – înseamnă o conexiune între depozitari centrali prin care un depozitar central care devine participant la sistemul de decontare a instrumentelor finanțiere al unui alt depozitar central beneficiază de servicii

specifice suplimentare față de serviciile furnizate în mod obișnuit de depozitarul central respectiv participanților la sistemul de decontare a instrumentelor financiare;

conexiune indirectă – înseamnă un acord între un depozitar central și o terță parte, alta decât un depozitar, care este participant la sistemul de decontare a instrumentelor financiare al unui alt depozitar central. O astfel de conexiune este stabilită de un depozitar central pentru a facilita transferul de instrumente financiare către participanții săi de la participanții unui alt depozitar central;

conexiune interoperabilă – înseamnă o conexiune între depozitari centrali prin care depozitarii convin să adopte soluții tehnice reciproce pentru decontarea în cadrul sistemelor de decontare a instrumentelor financiare pe care le gestionează;

decontare – finalizarea unei tranzacții cu instrumente financiare, indiferent de locul în care este încheiată, în scopul stingerii obligațiilor părților la tranzacția respectivă prin transferul de fonduri bănești sau instrumentelor financiare sau ambele;

dematerializare – proces prin care valorile mobiliare sunt emise în formă de valori mobiliare înscrise în cont;

Depozitar central unic al valorilor mobiliare sau *Depozitar central* – depozitar central de instrumente financiare, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prezența lege;

depozitar central de instrumente financiare sau *depozitar central* – o entitate care gestionează un sistem de decontare a instrumentelor financiare („serviciu de decontare”) și furnizează cel puțin unul din următoarele servicii:

- înregistrarea inițială a instrumentelor financiare în formă de înscriere în cont („serviciu de înregistrare a instrumentelor financiare”);

- deschiderea și administrarea conturilor de instrumente financiare la nivelul cel mai înalt („serviciu de administrare centralizată”).

deținător de valori mobiliare – persoană fizică sau juridică care deține valori mobiliare în baza dreptului de proprietate, care are calitatea de client al participantului sau al Depozitarului central și în numele căreia participantul sau Depozitarul central ține evidența acestor valori mobiliare în formă de înscriere în cont;

livrare contra plată sau „DvP” – înseamnă un mecanism de decontare a instrumentelor financiare care leagă un transfer de instrumente financiare de un transfer de mijloace bănești, astfel încât livrarea instrumentelor financiare are loc dacă și numai dacă se realizează și transferul de mijloace bănești aferent și viceversa;

participant – societate de investiții sau alte instituții stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care sunt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare.

(2) În măsura în care nu sunt stabiliți de alin.(1), termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au sensul prevăzut de Legea nr.183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăti și de decontare a instrumentelor financiare și Legea nr.171/2012 privind piața de capital.”.

5. Articolul 4:

alineatul (2) se completează cu cuvintele „stabilit în prima zi a fiecărei perioade de gestiune”;

la alineatul (3), textul „art. 41” se substituie cu textul „art. 39”;

6. Articolul 5:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Depozitarul central este în drept să desfășoare activitățile sale în privința următoarelor categorii de valori mobiliare:

1) valorile mobiliare de stat care cad sub incidența Legii nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;

2) creațele emise de către Banca Națională a Moldovei;

3) valorile mobiliare ale:

a) entităților de interes public, inclusiv cele admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare;

b) emitenților în care statul deține cotă de participare;

c) emitenților care efectuează oferte publice de valori mobiliare;

d) emitenților de obligațiuni;

e) emitenților care se încadrează în categoria entităților mari, potrivit art. 4 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;

f) societăților pe acțiuni nou-create;

g) emitenților care solicită prestarea serviciilor de către Depozitarul central;

4) valorile mobiliare similare celor stabilite de pct. 1)-3), emise în Republica Moldova sau în alte state și admise spre tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare.”

alineatul (2) punctul 2), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) servicii aferente serviciului de clearing și decontare:

1. organizarea mecanismului de împrumut de valori mobiliare;

2. punerea la dispoziție a unui sistem de gestionare a garanțiilor aferent valorilor mobiliare;

3. reconcilierea decontărilor, urmărirea instrucțiunilor, confirmarea tranzacțiilor, verificarea tranzacțiilor;”

la alineatul (2) punctul 2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) servicii aferente serviciului de înregistrare a valorilor mobiliare și serviciului de administrare centralizată:

1. servicii legate de registrele detinătorilor de valori mobiliare;
2. procesarea operațiunilor corporative, inclusiv în ceea ce privește impozitele, adunările generale și serviciile de informare;
3. servicii legate de o emisiune nouă;
4. servicii de alocarea și gestionarea codurilor ISIN, inclusiv în calitate de agenție națională de numerotare;
5. servicii de alocarea și gestionarea codurilor CFI și a altor coduri similare, participanților și clienților;
6. transmiterea și procesarea instrucțiunilor, perceperea comisioanelor și procesarea rapoartelor conexe;”;

la alineatul (2) punctul 3) se completează cu textul „, , cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1)”.

7. Articolul 7:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:

„(2) Depozitarul central și participanții efectuează transferul de valori mobiliare doar în cazul în care circulația acestora nu este suspendată sau restricționată.

(3) Depozitarul central, precum și angajații și membrii organelor de conducere ale acestuia sunt pasibili atragerii la răspundere în conformitate cu art.6 în cazul în care efectuează transferul valorilor mobiliare contrar prevederilor stabilite de alin.(2).”;

8. Articolul 8:

la litera b), după cuvintele „politici de” se introduce textul „control intern, inclusiv politici de ”;

la litera c), cuvintele „și mecanisme de control intern” se exclud;

se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) să angajeze și să mențină personal care posedă cunoștințe, experiență și competențe profesionale corespunzătoare activității desfășurate, dintre care cel puțin două funcții, implicate în activitatea pe piața de capital, trebuie să prevadă dispunerea certificatului de calificare, eliberat de Comisia Națională a Pieței Financiare.”.

9. Articolul 9:

la alineatul (3) litera c), cuvintele „Banca Națională a Moldovei” se substituie cu cuvintele „autoritățile de supraveghere”;

se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) Autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil cu cel puțin 5 zile lucrătoare până la ținerea adunărilor generale ale acționarilor despre ordinea de zi propusă.

(5) Despre ședințele Consiliului de supraveghere, autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil cu cel puțin 1 zi lucrătoare până la ținerea acestora, în funcție de ordinea de zi propusă, corespunzător ariei de competențe atribuite potrivit prevederilor prezentei legi.”.

10. Articolul 10:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul de supraveghere al Depozitarului central este format din 7 membri, numiți de adunarea generală a acționarilor, și va include în mod obligatoriu:

- a) un membru propus de către Ministerul Finanțelor;
- b) un membru propus de către persoana juridică care deține licență de operator de piață;
- c) un membru propus de către Comisia Națională a Pieței Financiare;
- d) 4 membri propuși de către Banca Națională a Moldovei.”.

la alineatul (4), cuvântul „desemnați” se substituie cu cuvântul „propuși”.

11. Articolul 13:

la alineatul (1), textul „conturile și registrele” se substituie cu cuvântul „ale”;

la alineatul (2), cuvântul „organizație” se substituie cu cuvântul „entitate”, iar cuvintele „instituțiilor financiare internaționale” se substituie cu cuvântul „băncilor”;

la alineatul (3), cuvântul „organizație” se substituie cu cuvântul „entitate”.

12. Articolul 14:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Depozitarul central își stabilește funcția sa de audit intern pentru a asigura conformitatea activităților sale cu prezenta lege, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și alte acte normative aplicabile, precum și pentru a-și spori eficacitatea proceselor de management al riscului, control și guvernanță.”;

la alineatul (2), în a doua propoziție cuvintele „Auditorul va raporta” se substituie cu cuvintele „Funcția de audit intern este subordonată și raportează”.

13. Articolul 15:

la alineatul (1), după cuvintele „a riscurilor juridice” se introduce textul „financiare,”;

la alineatul (2), cuvintele „riscul de credit” se substituie cu cuvântul „riscuri”;

la alineatul (3), textul „riscul de credit față de participanți prin garanții, dacă este cazul” se substituie cu cuvintele „riscurile care decurg din activitatea sa”;

la alineatul (4), cuvintele „și Comitetului executiv” se exclud.

14. Articolul 16, litera d) va avea următorul cuprins:

„d) raportul anual, situațiile financiare, însotite de raportul de audit pentru situațiile financiare.”.

15. Denumirea Capitolului III va avea următorul cuprins:

**„INITIEREA ACTIVITĂȚII, MONITORIZAREA, SUPRAVEGHAREA
ȘI REGLEMENTAREA DEPOZITARULUI CENTRAL”**

16. Articolul 17:

la alineatul (1), după cuvântul „Supravegherea” se introduce textul „monitorizarea, autorizarea”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin. (1), Banca Națională a Moldovei:

a) emite acte normative;

b) emite decizii privind inițierea activității și propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central;

c) stabilește condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central, cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);

d) efectuează controale privind respectarea cerințelor prezentei legi și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei de către Depozitarul central și participanți;

e) autorizează externalizarea serviciilor de bază și conexiunile interoperabile, conform art. 22 și art. 41

f) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art.26;

g) colaborează și efectuează schimb de informații cu Comisia Națională a Pieței Financiare și alte autorități publice;

h) colaborează și efectuează schimb de informații cu instituții internaționale specializate și autorități din alte state responsabile de reglementarea, monitorizarea și supravegherea activității de depozitar central.”.

17. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„Articolul 18. Atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare

(1) Prin excepție de la art. 17 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea competență care supraveghează și reglementează activitatea Depozitarului central în legătură cu prestarea de către Depozitarul central, a serviciilor prevăzute la art.5 alin.(2) pct.1) lit.a) și b), pct.2) lit.a), lit.b) sbp.1.-3., lit.d)-f) și pct.3), în raport cu instrumentele financiare indicate la art.5 alin.(1) pct.3) și pct.4).

(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare:

- a) emite acte normative;
- b) emite propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central;
- c) efectuează controale privind respectarea cerințelor prezentei legi și a actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, de către Depozitarul central și participanți;
- d) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art.26;
- e) colaborează și efectuează schimb de informații cu alte autorități publice.”.

18. Articolul 20:

la alineatul (1) litera e), după cuvintele „Banca Națională” se introduce textul „a Moldovei”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească cerințe față de activitatea Depozitarului central, suplimentare celor stabilite de alin.(1), corespunzător prevederilor art. 49⁴ alin. (2) a Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.”.

19. Articolul 22:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru a externaliza un serviciu de bază către o altă entitate, Depozitarul central este obligat să prezinte o cerere de autorizare a externalizării către Banca Națională a Moldovei.”;

alineatul (3), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) externalizarea nu împiedică exercitarea funcțiilor de supraveghere, monitorizare și control de către autoritățile de supraveghere și alte autorități publice de control, inclusiv accesul la fața locului, în scopul obținerii oricărora informații relevante necesare pentru îndeplinirea acestor funcții;”;

la alineatul (3) litera h), după cuvintele „de supraveghere” se introduce textul „, monitorizare”;

la alineatul (3) litera j), se completează cu textul „, inclusiv în situația solicitării exprese de către Banca Națională a Moldovei”;

la alineatul (3) litera k), cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se substituie cu cuvintele „autorității de supraveghere”.

se completează cu alineatele (5) - (9) cu următorul cuprins:

„(5) Cererea de autorizare, menționată la alineatul (1), este însotită de toate informațiile și documentația justificativă aferentă, necesare pentru a permite Băncii Naționale a Moldovei să constate că Depozitarul central a luat, la momentul depunerii cererii de autorizare a externalizării, toate măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele stabilite în prezenta lege. Informațiile și documentele ce urmează a fi anexate la cerere sunt stabilite în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(6) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii de autorizare, Banca Națională a Moldovei analizează dacă aceasta este completă. Dacă cererea este incompletă, Banca Națională a Moldovei stabilește un termen în care Depozitarul central trebuie să furnizeze informații și documente suplimentare. Banca Națională a Moldovei informează Depozitarul central atunci când cererea este considerată completă.

(7) Depozitarul central trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale a Moldovei, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării conformității activităților externalizate cu cerințele stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(8) În termen de 3 luni de la depunerea cererii de autorizare complete, Banca Națională a Moldovei transmite Depozitarului central, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii autorizației.

(9) Banca Națională a Moldovei emite autorizația numai dacă constată faptul că Depozitarul central a luat, la momentul depunerii cererii de autorizare a externalizării, toate măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele stabilite în alin. (3) și externalizarea nu ar afecta buna funcționare a Depozitarului central, nu ar pune în pericol funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare sau nu ar da naștere unui risc sistemic.”

20. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Articolul 23. Supravegherea și monitorizarea Depozitarului central

(1) Banca Națională a Moldovei supraveghează și monitorizează Depozitarul central, conform actelor normative emise de către aceasta, în vederea verificării conformității, precum și al evaluării și tratării riscurilor la care Depozitarul central este sau ar putea fi expus.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Banca Națională a Moldovei poate efectua controale din oficiu și/sau la fața locului, poate lua în considerare opinii formulate

de experți, cum ar fi consultanti și auditori externi, utiliza informații furnizate de alte autorități de reglementare sau supraveghere și lăua în considerare informații și sesizări primite de la participanții Depozitarului central și clienții acestora.

(3) Depozitarul central prezintă Băncii Naționale a Moldovei următoarele documente și informații, cu o frecvență stabilită în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei:

- a) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central și cele mai recente situații financiare intermediare;
- b) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central sau entitățile de infrastructură a pieței de capital cu care este conectat;
- c) scenariile și rezultatele testelor de stres de continuitate a activității sau exercițiilor similare efectuate în cursul perioadei examineate;
- d) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în timpul perioadei examineate și au afectat buna prestare a oricăror servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora;
- e) raportul privind performanța sistemului de decontare a valorilor mobiliare, inclusiv o evaluare a disponibilității sistemului în timpul perioadei examineate;
- f) rezumatul tipurilor de intervenții manuale efectuate de către Depozitarul central;
- g) informația privind identificarea operațiunilor și participanților critici ale Depozitarului central, orice modificări aduse planului său de redresare și planului de continuitate a activității, scenariile și rezultatele testelor de stres, pragurile de alertă și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central;
- h) informația cu privire la plângerile oficiale recepționate de către Depozitarul central în cursul perioadei examineate;
- i) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau conexiunile Depozitarului central;
- j) informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interes pe parcursul perioadei examineate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate;
- k) informația privind controalele interne și auditele efectuate de către Depozitarul central în cursul perioadei examineate;
- l) strategia generală de activitate a Depozitarului central pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima examinare și evaluare și un plan de afaceri detaliat pentru serviciile prestate de către Depozitarul central pentru o perioadă de cel puțin un an după ultima examinare și evaluare;
- m) informația cu privire la numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central;

n) informația privind numărul, tipul și ampoloarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central, atât la nivel intern, cît în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare;

o) cadrul de gestionare a riscurilor, care include cel puțin: politica de gestionare a riscurilor, analiza de impact a activității, limitele de toleranță la risc, procedurile și măsurile de tratare a riscurilor, registrul riscurilor;

p) informații privind acordurile (contractele) încheiate de către Depozitarul Central, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de către acesta.

(4) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date, iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Banca Națională a Moldovei.

(5) Banca Națională a Moldovei este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a prezentei legi și/sau a actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(6) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, întreprinderea acțiunilor sau măsurilor necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.

(7) În realizarea atribuțiilor stabilite la art. 18 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este în drept:

a) să solicite Depozitarului central să prezinte informații și documente în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1), iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare;

b) să verifice, pe baza raportărilor și controalelor efectuate din oficiu și la fața locului activitatea Depozitarului central, luând în considerare opinii formulate de experți și utilizând informații/sesizări furnizate/primite de alte autorități sau participanți/clienti ai Depozitarului central, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);

c) să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a cerințelor prezentei legi sau actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

d) să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.

(8) În aplicarea alin.(7), Depozitarul central, prezintă informații periodice Comisiei Naționale a Pieței Financiare, conform actelor normative ale acesteia, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1).

(9) Depozitarul central informează în termen de cel mult o zi lucrătoare autoritățile de supraveghere, în limita competențelor, despre încălcarea regulilor

și procedurilor Depozitarului central de către participanții săi și măsurile întreprinse.”.

21. Articolul 24 se abrogă;

22. Articolul 25:

la alineatul (1), litera b) se completează cu cuvintele „și ale Depozitarului central”;

la alineatul (1), literele g), h) și i) vor avea următorul cuprins:

„g) informații generale cu privire la gestionarea risurilor;

h) jurisdicția și mecanismele aplicabile în caz de litigiu;

i) nivelul minim de calitate și disponibilitate a serviciilor oferite;”;

alineatul (1) se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) procedurile aplicabile în cazul insolvenței unui participant.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Regulile Depozitarului central, inclusiv modificările și completările, se aprobă în prealabil de Consiliul de supraveghere a Depozitarului central și sunt supuse aprobării finale de către Banca Națională a Moldovei, iar în partea ce ține competențele stabilite la art. 18 alin. (1), cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”.

23. Articolul 26:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 26. Recomandări, prescripții și sancțiuni**”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, autoritățile de supraveghere sunt în drept să adreseze recomandări Depozitarului central, participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Autoritățile de supraveghere sunt în drept să emită prescripții și să aplice Depozitarului central și participanților săi următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor prezentei legi sau al actelor normative emise pentru punerea în aplicare a prezentei legi:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) interdicție de a efectua tranzacții sau instrucțiuni specifice;

d) interdicție de a se angaja în anumite activități;

e) suspendare sau retragere a certificatelor de calificare eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare;

f) interdicție de a presta unele servicii, permise Depozitarului central conform art.5 și art. 19 alin. (2)”;

la alineatul (3), cuvintele „Banca Națională a Moldovei va” se substituie cu cuvintele „Autoritățile de supraveghere vor”;

la alineatul (3), litera a) va avea următorul cuprins:
„a) gravitatea, impactul și durata încălcării.”.

24. Capitolul IV se abrogă.

25. Articolul 41:

alineatele (1)-(4) se substituie cu alineatele (1)-(13) care vor avea următorul cuprins:

„(1) Înainte de a stabili o conexiune cu depozitarii centrali și în mod permanent după stabilirea conexiunii între acestea, Depozitarul central identifică, evaluează, monitorizează și gestionează toate sursele potențiale de riscuri, pentru el însuși și pentru participanți, care decurg din conexiunea respectivă și ia măsuri adecvate pentru reducerea acestor riscuri.

(2) Pentru stabilirea unei conexiuni cu depozitarii centrali, Depozitarul central este obligat să prezinte:

a) o cerere de autorizare către Banca Națională a Moldovei, în cazul intenției de a stabili o conexiune interoperabilă și să informeze despre acest fapt Comisia Națională a Pieței Financiare, sau

b) o notificare către autoritățile de supraveghere, în cazul stabilirii unei conexiuni standard, personalizate sau indirecte.

(3) Conexiunile Depozitarului central se stabilesc și se mențin ținând cont că acestea:

a) asigură o protecție adecvată Depozitarului central și participanților acestuia, în special în ceea ce privește eventualele credite luate de Depozitarul central și riscurile de concentrare și de lichiditate care decurg din acordul de conexiune;

b) se bazează pe o înțelegere contractuală adecvată, care stabilește drepturile și obligațiile depozitarilor centrali conectați și, dacă este cazul, ale participanților la Depozitarul central. O înțelegere contractuală cu implicații în mai multe jurisdicții prevede în mod clar legislația aplicabilă fiecărui aspect al operațiunilor aferente conexiunii.

(4) În cazul unui transfer provizoriu de valori mobiliare între depozitarii centrali conectați, se interzice retransferul valorilor mobiliare înainte ca primul transfer să aibă un caracter definitiv.

(5) În cazul utilizării unei conexiuni indirecte sau a serviciilor unui intermediar pentru a gestiona o conexiune cu un alt depozitar central, Depozitarul central măsoară, monitorizează și gestionează riscurile suplimentare care decurg din utilizarea conexiunii indirecte respective sau a serviciilor intermediarului respectiv și ia măsuri adecvate pentru reducerea acestor riscuri.

(6) Depozitarul central dispune de proceduri de reconciliere robuste, pentru a se asigura că evidența valorilor mobiliare este exactă pe toată perioada menținerii conexiunii.

(7) Conexiunile Depozitarului central permit decontarea DvP a tranzacțiilor dintre participanții la depozitarii centrali conectați, atunci când aceasta este practică și fezabilă. Motivele detaliate ale eventualelor conexiuni ale Depozitarului central care nu permit decontări DvP sunt notificate autorităților de supraveghere.

(8) În cazul utilizării unor conexiuni interoperabile sau a unei platforme tehnice de decontare comune a valorilor mobiliare, Depozitarul central stabilește cu depozitarul central conectat reguli echivalente privind momentul finalizării transferurilor de valori mobiliare și de mijloace bănești, precum și momente identice pentru:

- a) înregistrarea ordinelor de transfer în sistem;
- b) irevocabilitatea ordinelor de transfer.

(9) Cererea de autorizare, menționată la alineatul (2) lit. a) este însotită de toate informațiile și documentația justificativă aferentă, necesare Băncii Naționale a Moldovei să constate că Depozitarul central a luat, la momentul depunerii cererii de autorizare a conexiunii, toate măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Informațiile și documentele ce urmează a fi anexate la cerere precum și modul de obținere a autorizației sunt stabilite în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(10) La examinarea de către Banca Națională a Moldovei a cererii de autorizare se aplică prevederile art. 22 alin. (6)-(8).

(11) Banca Națională a Moldovei emite autorizația numai dacă constată faptul că respectiva conexiune interoperabilă între depozitarii centrali îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (1)-(8) și nu ar pune în pericol funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare sau nu ar da naștere unui risc sistemic.

(12) Banca Națională a Moldovei în actele sale normative stabilește informațiile și documentele ce urmează a fi anexate la notificarea depusă conform alin. (2) lit. b) și modul de prezentare a notificării.

(13) Banca Națională a Moldovei are dreptul să solicite Depozitarului Central să îintrerupă orice conexiune stabilită cu un alt depozitar central, atunci când conexiunea în cauză nu îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (1)-(8) și (11) și, prin urmare, ar pune în pericol funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare sau ar da naștere unui risc sistemic.”

Alineatele (5) și (6) devin alineatele (14) și (15).

Art. VIII. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor aduce actele lor normative în concordanță cu aceasta.

(3) Prevederile Art. I, pct. 6., în partea ce ține de aplicarea art. 49⁴ alin. (1) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei în raport cu Depozitarul Central unic al valorilor mobiliare, nu conduc la necesitatea obținerii unei licențe de către administratorul Depozitarului Central unic al valorilor mobiliare de la Banca Națională a Moldovei.

(4) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Depozitarul Central unic al valorilor mobiliare va asigura conformarea cu prevederile Art. VII, pct. 8., în partea ce ține de prevederile lit. e) ale art. 8 din Legea nr. 234/2016, iar Comisia Națională a Pieței Financiare va asigura posibilitatea aplicării pentru obținerea certificatului de calificare.

(5) Activitatea de supraveghere a Comisiei Naționale a Pieței Financiare precum și exercitarea atribuțiilor de către aceasta, se realizează în raport cu situațiile de prestare a serviciilor de către Depozitarul central, ulterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participantilor la elaborarea proiectului.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare), (în continuare - *proiect*), a fost elaborat de Banca Națională a Moldovei, iar conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul este promovat de Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Proiectul de lege derivă din prevederile Planului de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din *acquis* (PA33), acțiunea nr. 9.4; Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (PAG2023), acțiunea nr. 2.41 și punctului 25 din Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare.

Reieșind din necesitatea de a consolida și a dezvolta funcțiile de monitorizare și de supraveghere a domeniului infrastructurilor pieței financiare și al plășilor, Banca Națională a Moldovei (BNM) beneficiază de asistență tehnică din partea Uniunii Europene (UE) - Proiectul Twinning „Consolidarea supravegherii, guvernanței corporative și gestionării riscurilor în sectorul finanțier al Republicii Moldova”, finanțat de către UE.

Monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a plășilor în general este o atribuție fundamentală a unei bănci centrale. Aceasta presupune promovarea obiectivelor de siguranță și eficiență în supravegherea sistemelor planificate sau existente, evaluarea acestora în baza acestor obiective și inducerea de schimbări, dacă este necesar.

Conform standardelor internaționale, infrastructurile pieței financiare ar trebui să facă obiectul unei monitorizări eficace, din cauza potențialului acestora de a declanșa riscuri sistemică în cazul în care sunt insuficient protejate împotriva riscurilor la care sunt expuse. Respectiv, unul din rezultatele proiectului de asistență tehnică a fost dezvoltarea în cadrul legal primar și secundar aferent domeniului infrastructurilor pieței financiare și al plășilor, de noi reglementări, aliniate la legislația UE și bune practici internaționale.

Astfel, a fost reabordat cadrul de reglementare, monitorizare și supraveghere al Depozitarului central unic al valorilor mobiliare (DCU), cu scopul de a detalia perimetru de activități al DCU, au fost mai clar definite și separate competențele BNM și a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) aferent reglementării și supravegherii DCU.

De asemenea, Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei a fost completată cu prevederi care reflectă în mod explicit funcția de monitorizare a BNM (pe partea de definiții și atribuții), iar Legea nr. 114/2012 a fost detaliată pe partea ce se referă la supravegherea serviciilor de plată.

Proiectul de lege are drept finalități:

- detalierea și actualizarea cadrului legal precum și armonizarea acestuia cu prevederile cadrul normativ din UE și principiile internaționale de monitorizare;

- Exercitarea de către BNM în mod eficace a competențelor legale de monitorizare în domeniul infrastructurilor pieței financiare și al plășilor.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege, pe partea modificărilor la Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul Central Unic, transpune parțial (art. 2, art. 10 - 14, 16, 19, 22, 26, 30, 32, 41, 42, 61 - 64 și Anexa, Secțiunea B) Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (Număr CELEX: 32014R0909), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 257/1 din 28 august 2014.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Proiectul de lege include reglementări cu privire la:

1. Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, pe partea ce se referă la infrastructuri ale pieței financiare, autoritățile de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată și participanții la oricare dintre acestea - aceste modificări derivă din necesitatea de consolidare a funcției de monitorizare conform recomandărilor experților Proiectului Twinning. Astfel proiectul de Lege prevede:

- completarea Legii prenotate cu noțiunile de emitent de instrument de plată, administrator al unei infrastructuri a pieței financiare, autoritate de guvernanță, schemă de plată, aranjament de plată, precum și activitate de monitorizare;
- ajustarea atribuțiilor de bază ale BNM de la art. 5 alin. (1) pentru a cuprinde mai clar domeniul de competență al BNM, inclusiv schemele, aranjamentele și instrumentele de plată;
- completarea cu dreptul BNM de a aplica măsuri de remediere/ sancțiuni participanților la infrastructuri ale pieței financiare, la scheme și la aranjamente de plată.
- sancțiuni, inclusiv prin stabilirea unor amenzi pentru nerespectarea dispozițiilor Legii nr. 548/1995 și a reglementărilor emise de BNM pentru entitățile care nu se conformează măsurilor de remediere dispuse de aceasta. Plafonul amenzilor trebuie să aibă un nivel care să asigure caracterul eficace, proporțional și disuasiv al sancțiunilor, și să se raporteze la capitalul/cifra de afaceri a unei infrastructuri ale pieței financiare/scheme/aranjament sau participanților la aceasta. La individualizarea sancțiunilor se ține cont de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Regulamentele europene (ex: Reg. 909/2014) pentru infrastructuri ale pieței financiare prevăd amenzi de până la 22 milioane euro. BCE aplică sancțiuni de până la 500000 euro. Spre exemplu, pragul maximal de 600000 lei din proiect reprezintă 3% din capitalul Depozitarului central unic al valorilor mobiliare.

2. Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică:

- a fost completată cu obligația societății de plată de a obține aprobarea prealabilă a BNM pentru externalizarea funcțiilor semnificative (conform ghidului privind externalizarea emis de Autoritatea bancară europeană - EBA);

- a fost completată cu obligația societății de plată de a contracta servicii de audit doar de la entități aprobate de BNM, precum și de a efectua, anual și la cererea BNM, auditul extern al activităților/operăriilor externalizate;
 - a fost introdusă o formulă mai echitabilă de calcul al pragului de sus al amenzii aplicate de BNM unui prestator de servicii de plată.
3. Legea nr. 171/2012 privind piața de capital:
- în contextul precizării atribuțiilor de supraveghere a CNPF asupra DCU, se elimină obligativitatea asigurării accesului CNPF la sistemul electronic al DCU.
4. Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăti și de decontare a instrumentelor financiare:
- a fost propusă o definiție mai exactă a noțiunii de „risc sistemic”, și a fost extinsă lista entităților ce se încadrează în noțiunea de „instituție”, fiind completată cu societățile de plată sau societățile emitente de monedă electronică.
5. Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul Central Unic:
- divizarea responsabilităților BNM și a CNPF în partea ce ține de reglementarea și supravegherea DCU și anume: CNPF va fi responsabilă de reglementarea și supravegherea DCU în partea de cine ține de domeniul pieței valorilor mobiliare corporative, iar BNM de celelalte aspecte ale activității DCU;
 - totodată atribuțiile BNM au fost completate cu funcția de monitorizare a DCU ca element critic de infrastructură financiară (conform recomandărilor experților din Proiectul Twinning);
 - a fost abrogat capitolul IV din lege, deoarece toate prevederile expuse în acesta fie reiterează prevederile altor acte normative din RM (Legea nr. 171/2012, Legea nr. 183/2016, Legea nr. 184/2016, Legea nr. 419/2006), fie nu sunt relevante pentru piața financiară locală (spre exemplu activitățile și obligațiile DCU ce derivă din acțiunile de dematerializare și imobilizare a valorilor mobiliare), fie au fost încadrate în alte capitole (continutul art. 35 a fost inclus la art. 7). Menționăm că prevederile capitolului IV nu se regăsesc în Reg. 909/2014;
 - în contextul necesității DCU de a se conecta cu depozitare centrale din alte țări, a fost completat art. 41 al Legii nr. 234/2016 cu cerinte față de conexiunile DCU și condiții de autorizare a conexiunilor interoperabile de către BNM. De asemenea, a fost suplinit art. 2 cu definiții pentru diferite tipuri de conexiuni;
 - a fost extins art. 22 pentru a reflecta mai amplă a condițiilor de externalizare de DCU către părți terțe a unor activități ale sale.
6. Legea 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat:
- la emiterea valorilor mobiliare de stat în formă de înscriere în cont, prin plasament direct către persoanele fizice, s-a specificat ținerea evidenței de către DCU a acestor valori la nivelul cel mai înalt, într-un cont omnibus deschis pe numele Ministerului Finanțelor.
- Proiectul de lege prevede intrarea în vigoare a acestuia la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Acest fapt este condiționat de realizarea la timp a obligațiilor asumate de Guvernul RM în pct. 25 din Memorandumul cu privire la

politice economice și financiare (MEFP), la acțiunea nr. 2.41 din PAG2023 și acțiunea nr. 9.4 din PA33, precum și încadrarea în termenii de timp asumată de BNM în cadrul proiectului de Twinning, finanțat de Comisia Europeană.

5. Fundamentarea economico-financiară.

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Proiectul de lege are ca obiect modificarea unor legi, respectiv, în conformitate cu art. 64 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificările propuse în proiect se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actele normative de bază la care se referă.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.

Proiectul de lege a fost supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

8. Constatările expertizei anticorupție.

Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție, care a constatat lipsa factorilor de risc.

9. Constatările expertizei juridice.

Potrivit art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege a fost supus expertizei juridice, fiind luate în considerație toate obiectiile și propunerile.

10. Constatările expertizei de compatibilitate.

Proiectul de lege însoțit de Tabelul de concordanță (întocmit conform Anexei nr.3 din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018), a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art.34 alin.(1) și art.36 din Legea nr.100/2017, care a constatat transpunerea parțială a Regulamentului UE nr.909/2014.

11. Constatările altor expertize.

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul finanțier bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

Secretar de Stat

Digitally signed by Golban Olga
Date: 2023.09.14 17:45:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga GOLBAN